

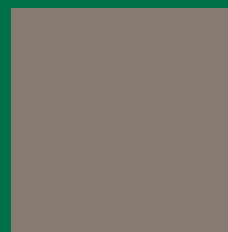
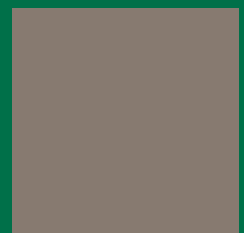
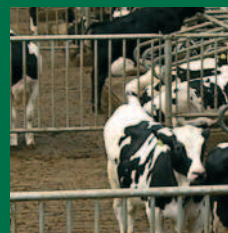
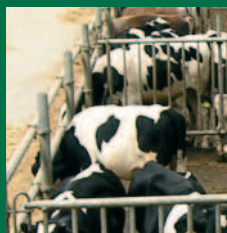


Kvæg | nr. 54 | 2009

FarmTest

Slutstalde til slagtekalve

- Staldbeskrivelser



Slutstalde til slagtekalve

Staldbeskrivelser

Af Inger Dalgaard, Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Dansk Kvæg

Det Europæiske Fællesskab og Fødevareministeriet ved Direktoratet for Fødevare-
Erhverv har deltaget i finansieringen af denne FarmTest.

INDHOLD

5.1 Sengebåsestald, spaltegulv.....	5
5.2 Dybstrølesstald, lang ædeplads med fast gulv.....	9
5.3 Dybstrølesstald, "rund bund"	13
5.4 Dybstrølesstald, "rund bund"	17
5.5 Dybstrølesstald, kort ædeplads og lang ædeplads med fast gulv.....	21
5.6 Dybstrølesstald, "rund bund"	25
5.7 Dybstrølesstald, kort ædeplads og "rund bund".....	29
5.8 Sengebåsestald, spaltegulv med gummi.....	34
5.9 Sengebåsestald, spaltegulv med gummi.....	38
5.10 Sengebåsestald, fast gulv med gummi	41
5.11 Dybstrølesstald, "rund bund"	46
5.12 Dybstrølesstald, delvist "rund bund"	49
5.13 Sengebåsestald, spaltegulv med gummi	52

5. STALDBESKRIVELSER

Dette kapitel indeholder en oversigt (tabel 4) over fakta og centrale funktioner i de 13 besøgte stalde, samt beskrivelse og vurdering af hver enkelt stald.

Tabel 4. oversigt over fakta og centrale funktioner i FarmTestens 13 slutstalde

Stald nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Staldpl., antal	408	750	320	130	292	500	375	480	600	966	495	600	283
Areal ialt, m ²	2.210	3.750	1.624	860	1.390	3.040	2.050	2.900	3.625	5.680	3.210	2.900	2.200
Areal pr. kalv, m ²	5,4	5,0	5,1	6,6	4,8	6,1	5,5	6,0	6,0	6,9	6,5	4,8	7,8
Pris, kr./kalv	11.600			8.500		5.400	3.600	13.300	10.000	11.400		3.300	
Indsæt. Alder, mdr.	4½	4	7½	7	3	4	4½	4	4	3½	3	4½	4½
Kalve pr. hold, antal	24	120	16/22	16	56/105	25	25	20	25	60	60	30	34
Dybstr.		✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	
Rund bund			✓	✓		✓	✓				✓	✓	
Kort ædeplads					✓		✓						
Lang ædeplads		✓			✓								
Sengebåse	✓							✓	✓	✓			✓
Rækker sengebåse, antal	3+3							1+2+1	1+2+1	3+3			2+2
Spaltegulv	✓							✓	✓				✓
Fast gulv										✓			
Gummigulv								✓	✓	✓			✓
Div.													
Bredt foderbord	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓
Smalt foderbord				✓			✓				✓		
Fuldfoder	✓					✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Færdigfoder		✓	✓	✓	✓		✓						
Drikkekar		✓								✓			
Drikkekopper	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Drivgang			✓	✓			✓				✓		
Sygebokse	✓			✓		✓	✓	✓		✓			✓
Vejeområde		✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓		✓
Udlev. Område		✓	✓	✓			✓	✓		✓			
Udlev. Rampe			✓							✓			✓

5.1 SENGEBÅSESTALD, SPALTEGULV

Fakta:

- 408 staldpladser
- 2.210 m² – (27 x 82 meter)
- 5,4 m²/kalv brutto*
- 11.600 kr./staldplads (inkl. veje- og udleveringsområde samt sygebokse)
- Indsætningsalder: 4½ mdr.
- 24 kalve pr. hold

Indretning:

- 3+3 rækker sengebåse
- Gennemgående foderbord
- 2 introduktionsbokse m. dybstrøelse
- Sengebåsebredder: 75, 85, 95 og 105 cm
- 35 mm to-lags madrasser
- Spaltegulv
- Fuldfoder
- Sygebokse

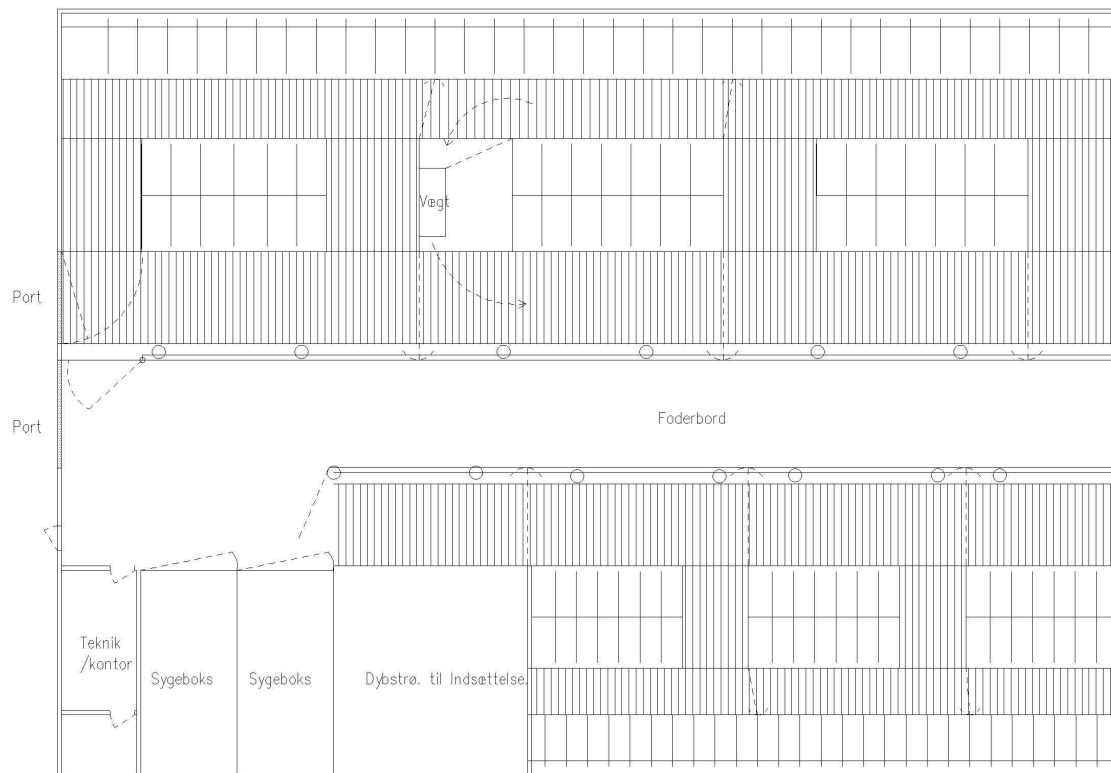


Bredt gennemgående foderbord: Flexibel fodring er muligt, p.t. fuldfoder.

**) Inkl. Veje- og udleveringsområde samt sygebokse.*



Stalden er flyttet ud på bar mark. Der er bræddetrempele i begge sider.



Skitse af stalden (Pilene angiver kalvenes rute ved vejning)

Beskrivelse af stalden



Drikkekopper anbragt over spalterne på ædepladsen.



Der var to fælles sygebokse med dybstrøelse til aflastning af kalve.



De yngste kalve (5 mdr.) ligger fint i 75 cm brede sengebåse.



Efter nogle uger med meget varmt og tørt vejr, blev spalterne "runde" af tør gødning. Da det blev mere fugtigt i vejret, blev spalterne efterhånden fri for gødnings-"kager" igen.



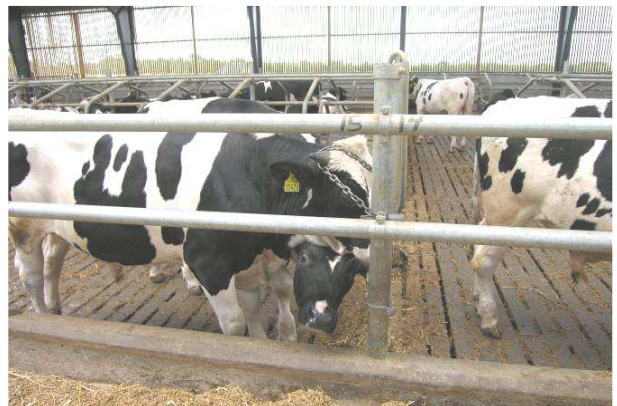
Spalter på ædepladsen i dybstrølsesboksene fungerer ikke, der trækkes halm op på ædepladsen.



Alle kalve brugte sengebåsene. Ca. én kalv pr. måtte bindes op et par gange, før den lærte at bruge sengebåsene.



Alle hjul af gummi, samt "propper" i inventaret, blev ædt af kalvene de første uger, og måtte erstattes af plasthjul og plastpropper!



Kæden på lågen - eneste "legetøj"- blev flittigt brugt. Kalvene kan godt lide at have lidt "legetøj" til rådighed.



Disponibelplads og orden i tingene.

Vejning og udlevering

Kalvene blev vejet i egen boks. Alle kalve blev samlet i den ene halvdel af boksen. Vægten samt en låge holdt efterfølgende vejede og ikke vejede kalve adskilt. Kort før afhentning samles de slagteklare kalve i den sidste boks.



Vægten stilles op i de bokse, hvor kalvene går, og vejes således i egen boks.



Kalvene udleveres gennem døren i gavlen.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none"> • Ingen halmhåndtering • Flexibelt fodersystem • Stor arbejdstidsbesparelse • Kalvene ligger pænt i sengene • Foretrækker gylle i marken 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrt at bygge "halmfrit" • Dårligere image end dybstrøelse • Syge dyr skal isoleres tidligere end i dybstrøelsesstalde

Gode råd fra producenten:

- Mindst 1,5 meter boksadskillelse.
- Undgå gummigulv, risiko for spalteliggere.
- Indslusningsboks med dybstrøelse frarådes i sengestald. Lang ædeplads med spalter bevirker at gyllen løber trægt.

5.2 DYBSTRØELESSTALD, LANG ÆDEPLADS MED FAST GULV

Fakta:

- 750 staldpladser
- 3.750 m² – (50 x 75 meter)
- 5,0 m²/kalv brutto*
- Indsætningsalder: 4 mdr.
- 120 kalve pr. hold

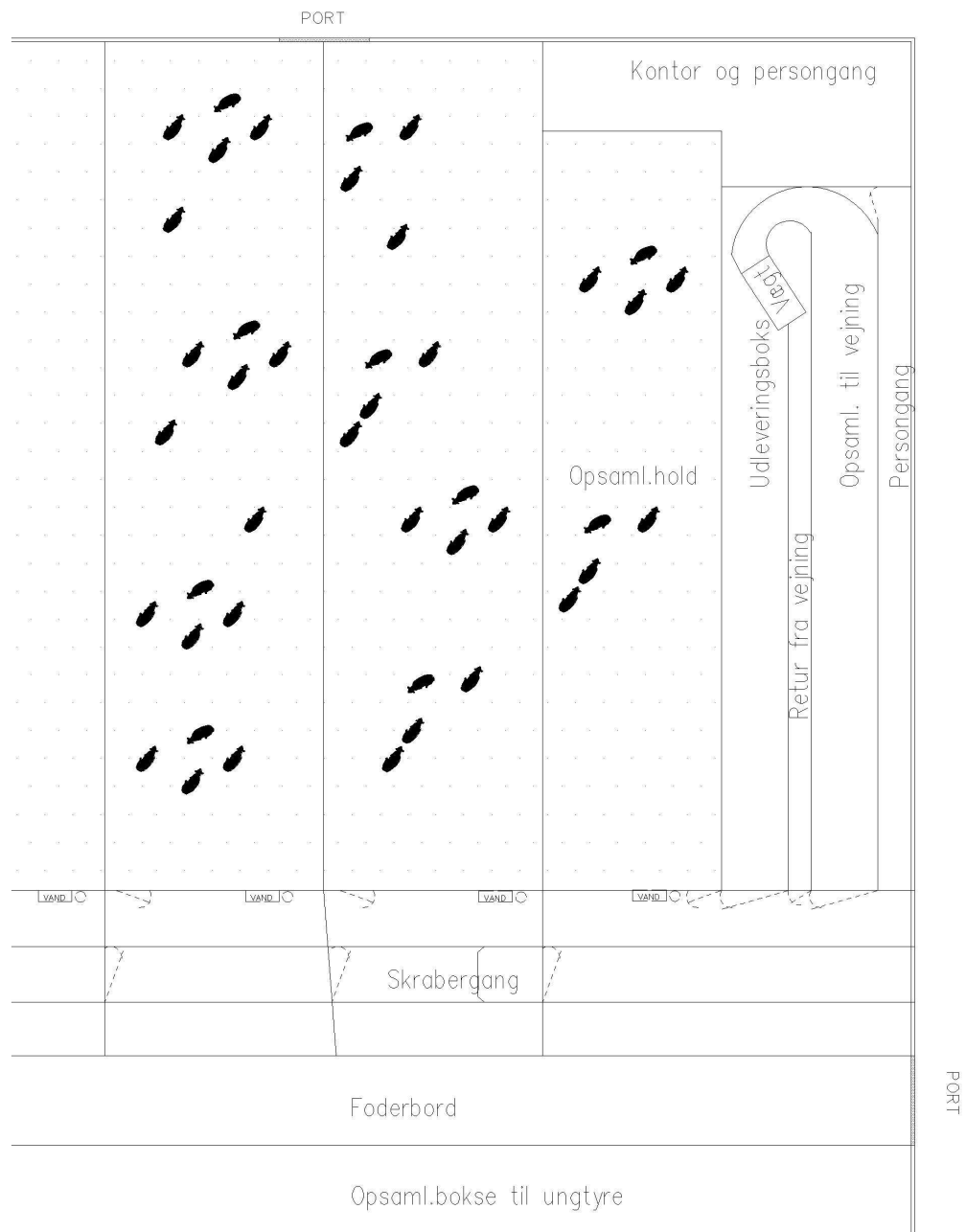
Indretning:

- Indrettet i tidl. Kostald
- Gennemgående foderbord
- 4 sammenbyggede haller
- Vejeområde
- Udleveringsområde
- Bred ædeplads
- Drikkekar



Stalden består af fire sammenbyggede haller. Der er en port i de nordvendte gavle af hver hal.

**) Inkl. Veje- og udleveringsområde, ekskl. sygebokse.*



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

Stalden består af i alt fire sammenbyggede haller. Der er to hold kalve i hver af de første tre haller. I den 4. hal er der et opsamlingshold, veje- og udleveringsområde, kontor og personalefaciliteter.

Da hallerne er sammenbyggede, er der et forholdsvis lille luftindtag i forhold til staldens areal, men med en stor volumen. Der er monteret to store propeller i hallerne for at sikre et rimeligt luftskifte.



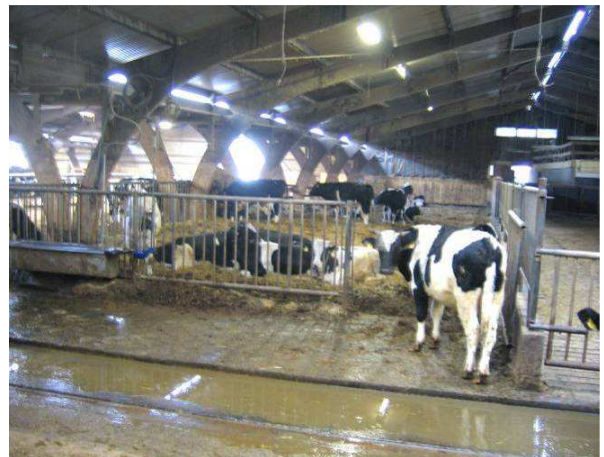
To hold kalve á 120 stk. i én hal.



Ædeplads med fast gulv og skraber i midten. Det faste gulv sikrer kalvene et godt klovslid.



Drikkekar og -kop er placeret på ædepladsen ved overgangen til dybstrøelsen. Vandspild løber ned til skrabegangen på ædepladsen.



I boksen nærmest opsamlingspladsen er opsamlingsholdet.

Vejning

Alle hold kalve lukkes ind på dybstrøelsen. Det hold, som skal vejes, går ad ædepladsen til opsamlingspladsen i vejeområdet. Her ledes kalvene via en smal gang til vægten og via en returgang til ædepladsen.

Udlevering

Kort før udlevering samles de slagteklare kalve på opsamlingspladsen ved vejecenteret.



Den tidligere opsamlingsplads til malkning anvendes til opsamlingsplads til slagteklare kalve, her samles kalvene kort før afhentning.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none">• Fast gulv på ædepladsen = klovslid• Rationel fodring• Rationel vejning• Mulighed for fuldfodring	<ul style="list-style-type: none">• Manglende ventilation• Halmhåndtering er arbejdskrævende

Gode råd fra producenten:

- Fast gulv på ædepladsen til klovslid
- Dybstrøelse

5.3 DYBSTRØELESSTALD, "RUND BUND"

Fakta:

- 320 staldpladser
- 1.624 m² (28 x 58 meter)
- 5,1 m²/kalv brutto*
- Indsætningsalder: 7½ mdr.
- 16 eller 22 kalve pr. hold

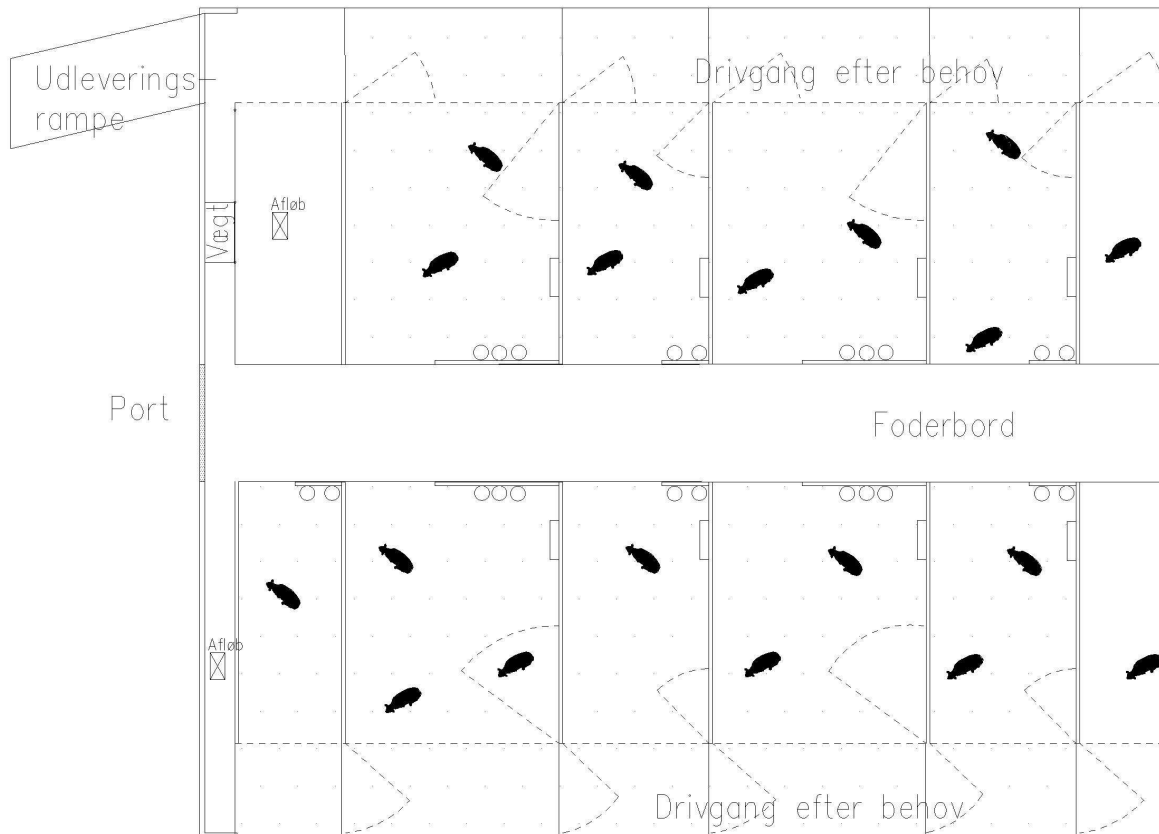
Indretning:

- To rækker dybstrøelsesbokse med "rund bund"
- Gennemgående foderbord
- Strøet drivgang bagerst i boksene
- Kraftfoder i foderstreng
- Vejeområde
- Udleveringsrampe



Facade med gardin og låger til udmugning, samt udleveringsrampe i gavlen.

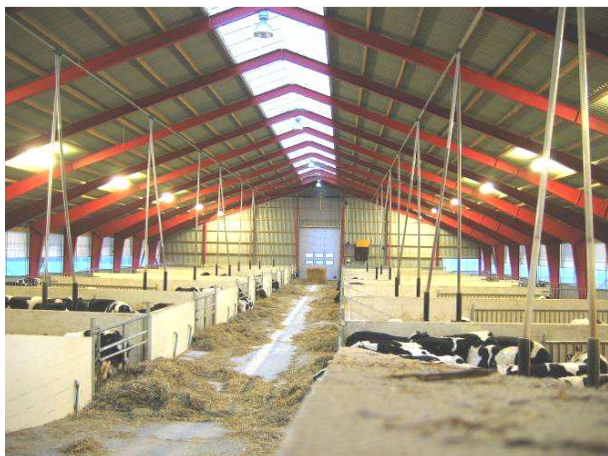
*Inkl. vejning og udlevering, ekskl. sygebokse.



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

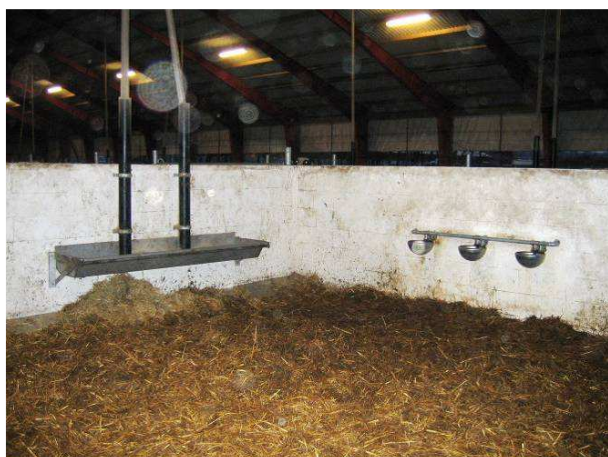
Skråstivere mellem spærbenene betyder, at ikke alle låger i boksenes bagside kan åbnes i forbindelse med udmugning. Derfor er der lavet to boksstørrelser på henholdsvis 16 og 22 kalve.



Gennemgående foderbord. Boksadskillelserne er muret op af fundablokke.



Bred betonvej langs begge staldes sider sikrer gode kørselsforhold ved udmugning.



Færdigfoder og vand tildeles inde i boksen. Dybstrøelsen er fugtig og oprådt, dér hvor kalvene står, når de æder og drikker. Kalvene bør stå på en fast bund, når de æder/drikker, så de står i den rette højde i forhold til truget samt for at undgå at de får fugtige klove, hver gang de æder/drikker.

Vejning

Ved hjælp af låger kan den bagerste fjerdedel af alle boksers strøede areal skilles fra, og dermed fungere som en strøet drivgang. Her drives kalvene holdvis til opsamlingspladsen, gennem vægten og retur til egen boks.



Her ses lågerne bagerst i boksene, som sammen med en låge inde i boksen kan drejes om og lukke kalvene inde i boksene, hvorved der opstår en strøet drivgang.



Vejeområdet hvor kalvene samles og vejes. Kalvene udleveres via porten bagerst til venstre i billedet.



Vejeområde med opsamlingsplads og drivgang til vægten. Det hele kan spules til afløb midt i gulvet.

Udlevering

Der udleveres i gennemsnit 15 kalve pr. uge. Vognmanden ringer kort før afhentning. Kalvene samles og drives til udleveringen.



Udleveringsrampen.



Udleveringsrampen med hegn og udendørs lys. Udleveringsrampen passer med ladhøjden, så kalvene kan gå lige ind i lastbilen.

Producent og slagtekalverrådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper
<ul style="list-style-type: none"> • Drivgangen bagerst i boksene • Centralt foderbord, boksene kun 11 meter dybe <ul style="list-style-type: none"> ○ let at tilse kalve ○ let at strø boksene • Effektivt vejesystem • Godt overblik over hele stalden fra rampen "ned" til stalden 	<ul style="list-style-type: none"> • Kort før udmugning kan kalvene træde op i truget • Dybstrøelsen trædes op ved vand og foder • Forskellig boksstørrelse som giver forskellig holdstørrelse • Evt. skifte til fuldfoder vil kræve ændring af pladsen ved foderbordet

Råd fra producenten

- Velfungerende vejesystem, - sådan skal dét indrettes!

5.4 DYBSTRØELESSTALD, "RUND BUND"

Fakta:

- 130 staldpladser
- 860 m² – (21 x 41 meter)
- 6,6 m²/kalve brutto*
- 8.500 kr./staldplads (i 2005)
- Indsætningsalder: 7 mdr.
- 16 kalve pr. hold

Indretning:

- Én række dybstrøelsesbokse
- Smal fodergang – strengefoder
- Kombineret strø- og drivgang
- Vejeområde
- Udleveringsområde
- Sygebokse

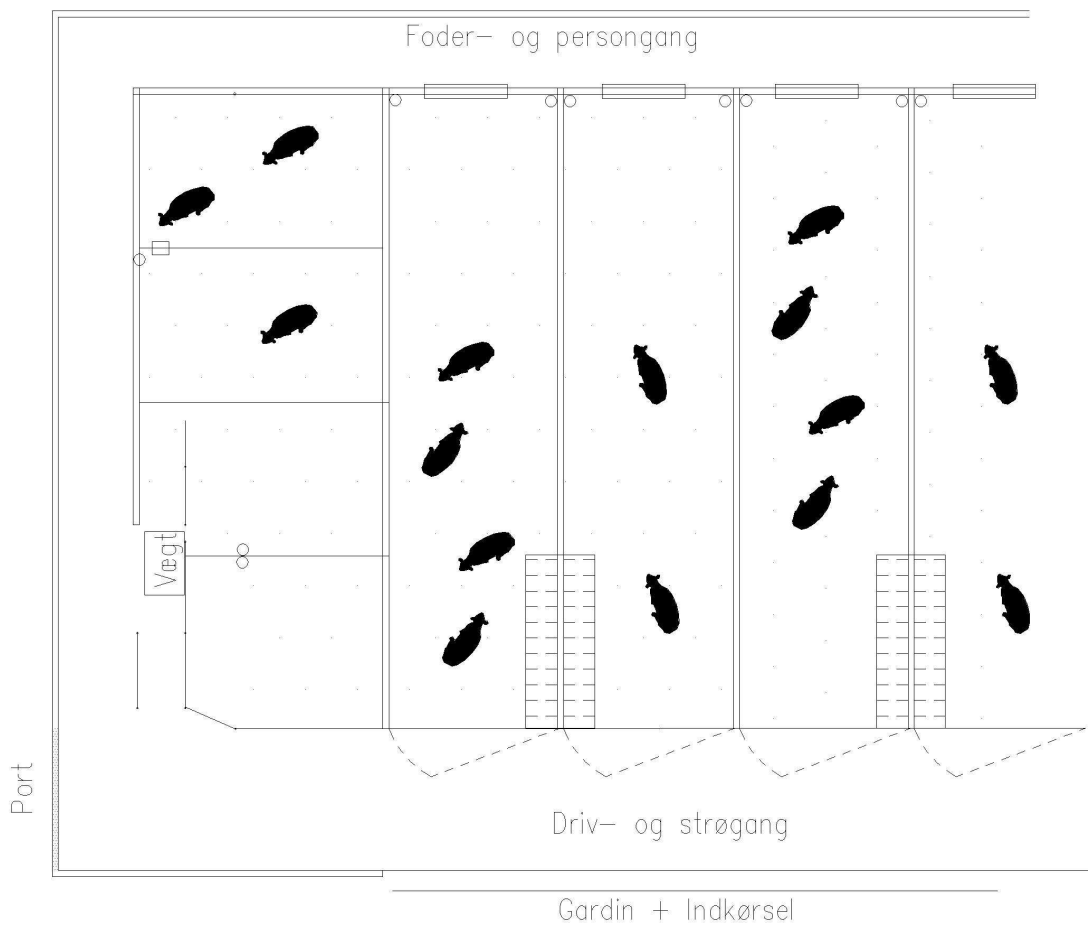


Boksene er placeret midt i stalden med en fodergang på den ene side og en strø- og drivgang i den anden.

**) Inkl. Veje og udleveringsområde samt sygebokse.*



Slagtekalvestalden ligger helt frit. Der er gardiner i begge sider: Mod vest er der dog en halvmur inden gardinet. Mod øst er der gardin i hele benhøjden. Gardinet mod øst kan åbnes oven, det sikrer ventilation, og åbnes fra neden, ved udmugning køres der ind fra denne side. Pladsen omkring stalden er belagt med SF-sten, det giver gode køreforhold ved udmugning, strøning og flytning af dyr mv.



Skitse af stalden

Beskrivelse af stalden

Stalden har otte bokse med "rund bund", en smal fodergang og foderstreng. I den ene ende af stalden er der indrettet vejeområde og sygebokse.



Sygebokse ved siden af vejeområdet, her fodres også med foderstreng.



Drikkekopperne er anbragt over ædepladsen, vandspild løber ned i dybstrøelsen.



Den brede strøgang betyder, at der ikke blæser halm rundt uden for stalden hver gang, der strøes. Strøgangen fungerer også som drivvej.



Fodergangen er smal, kun 1,7 meter, hvilket gør det vanskeligt at skifte til fuldfoder.

Vejning og udlevering

Kalvene går ad drivvejen til vejeområdet, hvor de samles i en boks før vejning. Kalvene passerer i vægten og går ad drivvejen tilbage til boksen.

Kalvene samles i en boks ved vægten kort før afhentning. Vognmanden bakker helt hen til porten, så kalvene kan gå lige op.



Bokse til samling af kalve før vejning og inden afhentning til slagting.



Port til udlevering samt adgang for strømmaskine.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none">• Lavt arbejdsforbrug• God sundhed• Vejning og udlevering er let• Ingen halmsvineri med indendørs strøgang• God luft• Åbne trug er bedre end lukkede foderkasser	<ul style="list-style-type: none">• Meget håndtering af halm• Dybstrøelse giver lav N udnyttelse i marken• Intet foderbord• Mange stære i stalden om sommeren – mangler fuglenet• Udmugning tre gange pr. år• Bedre udnyttelse af hele huset uden strøgang!

Gode råd fra producenten:

- Mulighed for at fodre med grovfoder
- Masser af frisk luft!

5.5 DYBSTRØELSESTALD, KORT ÆDEPLADS OG LANG ÆDEPLADS MED FAST GULV

Fakta:

- 292 staldpladser
- 1.390 m² – (22 x 63 meter)
- 4,8 m²/kalv brutto *
- Indsætningsalder: 3 mdr.
- 56 – 105 kalve/hold

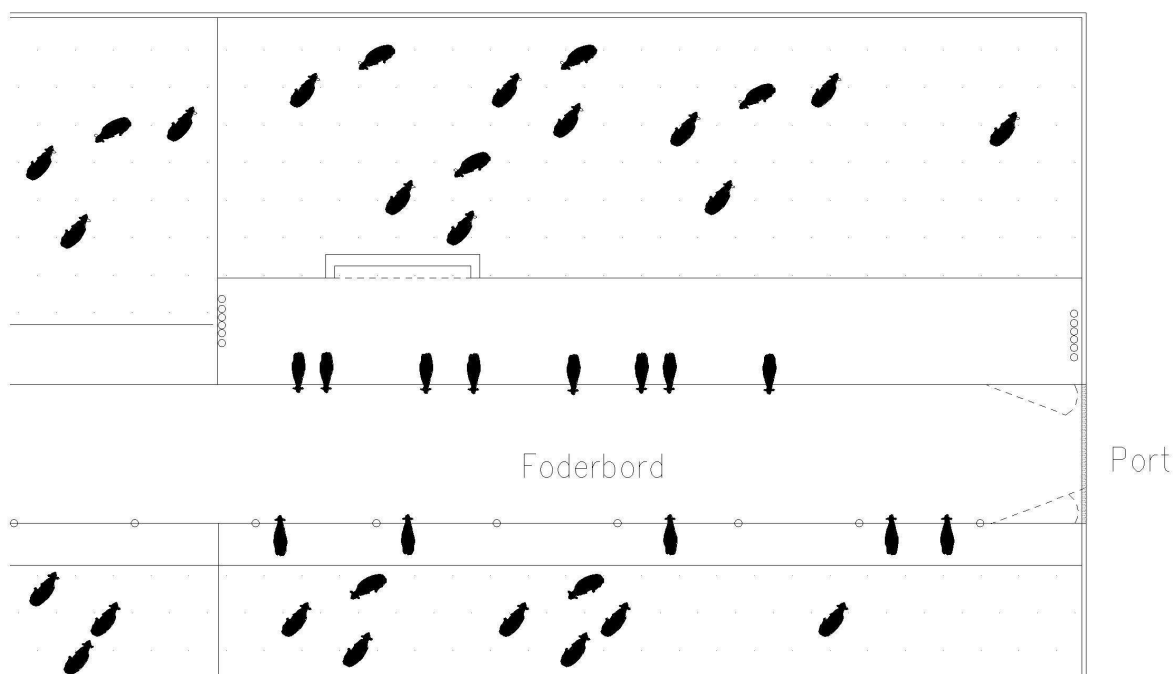
Indretning:

- Gennemgående foderbord
- Stalden er bygget (til malkekøer) i 1997 med lang ædeplads og forlængget i 2007 med kort ædeplads.



Der er en lav mur med gardiner over i begge sider af stalden.

*) Inkl. veje- og udleveringsområde på ædepladsen. Ekskl. sygebokse.



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

Kalvene går i fire store hold med 56, 58, 105 og 73 kalve i hver. Der er kort ædeplads ved de tre hold yngste og lang ædeplads ved de ældste kalve.



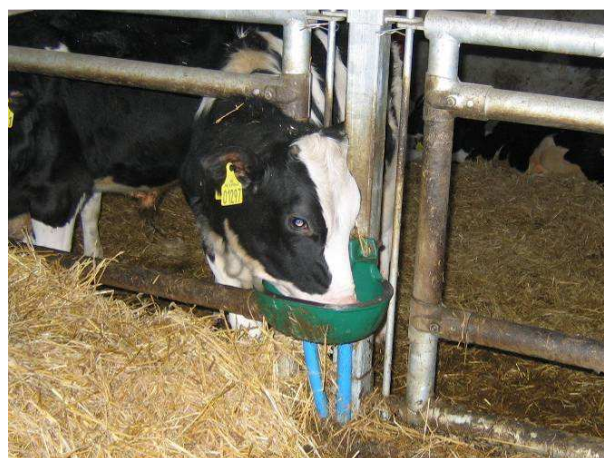
Yngste kalve i staldens østvendte side. De får kraftfoder i automaterne og halm på foderbordet. Der er drikkekopper jævnt fordelt langs foderbordet.



Gennemgående foderbord. De største kalve får kraftfoder og halm på foderbordet.



Drikkekopper med afstandsbøjle og afløb med rist i gulvet. Ved de ældste kalve er alle drikkekopper monteret på denne måde.



Drikkekopperne er monteret enkeltvis over foderbordet ved de yngste kalve.



Forværk med fanggitter til de ældste kalve. Der er fem drikkekopper monteret på muren midt i forværket.



Luftskifte og luftkvalitet i stalden er tilfredsstillende også i vindstille perioder, efter installation af to ventilatorer.

Vejning

Kalvene samles på den lange ædeplads ved gavlen. Vægten stilles op langs forværket midt på ædepladsen. En låge sikrer, at ingen kalve slipper forbi vægten. Kalvene går gennem vægten og kan frit gå retur til strøelsesarealet.



Vejning på ædepladsen.

Udlevering

Kort før afhentning samles kalvene på ædepladsen ved gavlen. Vognmanden bakker til porten.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none">• Gardin mod øst (ved de yngste kalve) kan lukkes helt• Der udfodres én gang dagligt, det trækker kalvene til foderbordet og sikrer dermed godt opsyn• Velfungerende vejesystem	<ul style="list-style-type: none">• Lang arbejdsdag, når der muges ud• Den lange ædeplads er spild af m²• Udmugning via port i gavlen er ikke rationelt i længere stalde• Lav bygning (2,2 meter spærben fra 1997)

Gode råd fra producenten:

- Bokse på tværs af stalden

5.6 DYBSTRØELESSTALD, "RUND BUND"

Fakta:

- 500 staldpladser
- 3.040 m² – (32 x 95 meter)
- 6,1 m²/kalv brutto*
- 5.400 kr/staldplads (i 2002)
- Indsætningsalder: 4 mdr.
- 25 kalve pr. hold

Indretning:

- 2 rækker dybstrøelsesbokse
- 2 udvendige foderborde
- Hængebane strømaskine
- Forberedt til kviehotel

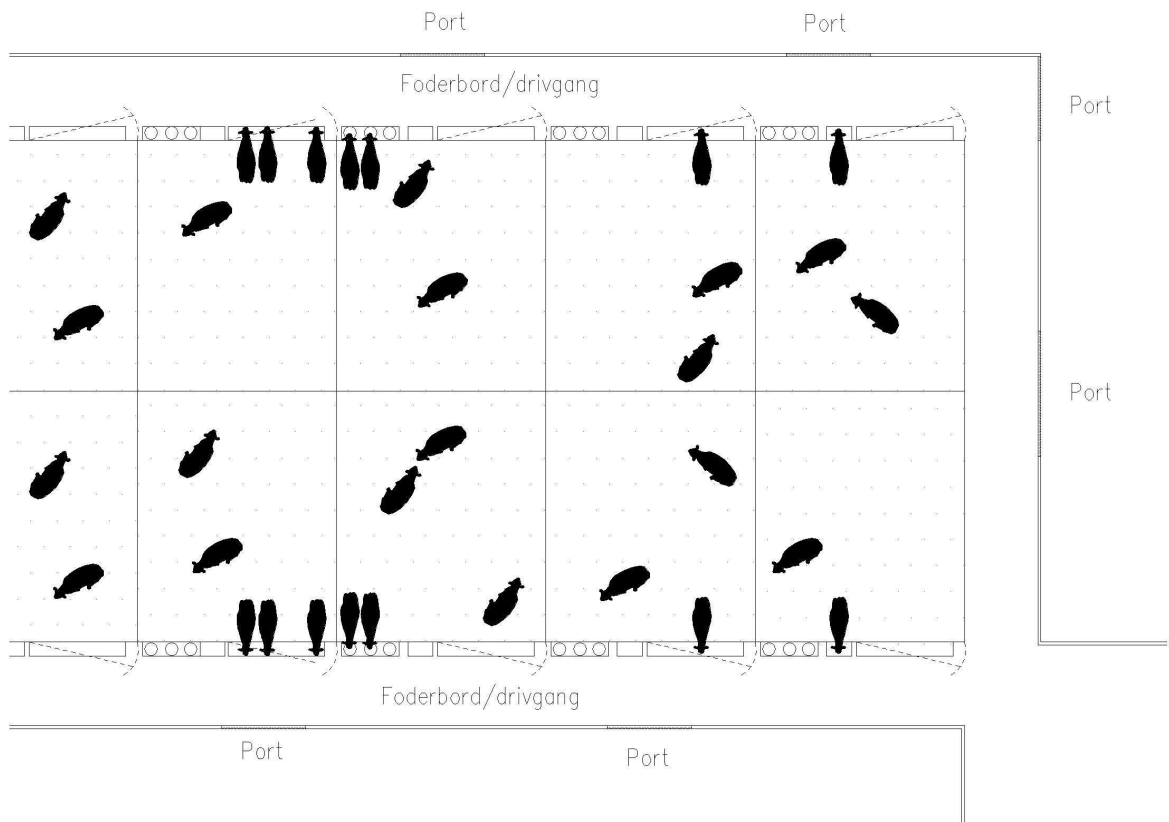


Fodergang som anvendes til både foder- og drivgang samt krydses ved udmugning.

**)Ekskl. Sygebokse, inkl. veje- og udleveringsområde.*

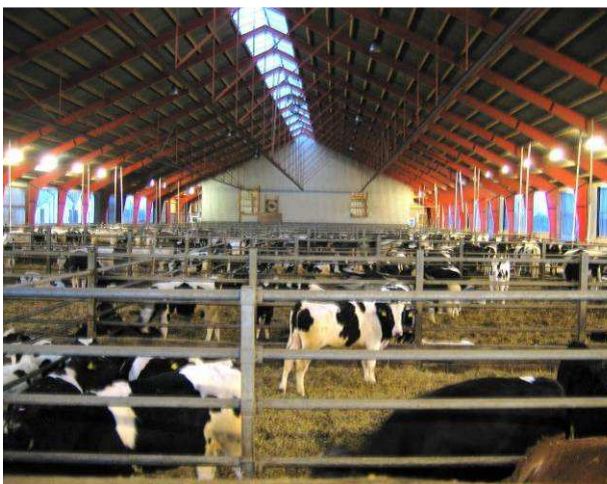


I begge sider af stalden er der en lav mur med gardin over. For hver 4. spær er der en port af gælleplader, som anvendes ved udmugning, der sker fra begge sider af stalden.



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden



Der er to rækker á 10 bokse i stalden.



I alle bokse kan der tildeles vand, kraftfoder og fuldfoder. Stalden var "født" med foderstreng til kraftfoder, det er nu afmonteret.



Kalvene får vand af drikkekopper som er monteret i drikkekar, og her opsamles vandspildet, som kalven selv drikker!



Fuldfoder tildeles i store krybber. Stalden er ikke oprindeligt indrettet til fuldfoder.



Fuldfoderet blandes i en mobil fuldfodervogn og tildeles med en ombygget "fodertruck" - der køres rundt af en minilæsser!



Der er 4 fællessygebokse i umiddelbar forbindelse med slutstalden, hvor syge- og tilskadekomne kalve kan rekreere.



Der er "rund bund" i stalden. Her resulterer det i en optrådt ædeplads, hvor kalvenes klove bliver fugtige dagligt til skade for deres klovsundhed.

Vejning

Kalvene drives op på foderbordet af to personer, som holder en presenning imellem sig. Figur x viser, hvordan vejeområdet er indrettet.



Kalvene samles på en midlertidig opsamlingsplads foran vægten.



Kalvene sluses gennem vægten og samles på den anden side. Når alle kalve er vejjet, drives de retur til deres boks.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none">• Strøelses hængebane• 25° taghældning => mange m³ luft• Godt tilsyn fra gang hele vejen rundt om boksene• God plads omkring stalden til maskiner i forbindelse med udmugning	<ul style="list-style-type: none">• Fælles foder- og drivgang• Udmugning 2 gange/år• Forskellige boksstørrelser• Turbulent luft ved gavl mod vest, usundt for små kalve• Udmugning over foderbordet• Vejeområdet er ikke permanent

Gode råd fra producenten:

- Indret en sluse med enkeltbehandlingsboks til klipning, vejning, klovsbad etc.
- Overvej alternativ anvendelse af bygningen
- Drikkevand må ikke spildes i boksen
- Ens boksstørrelse
- Til lange stalde bør gardinet deles i to, så det kan reguleres forskelligt

5.7 DYBSTRØELESSTALD, KORT ÆDEPLADS OG "RUND BUND"

Fakta:

- 375 staldpladser
- 2.050 m² – (81 x 25 meter)
- 5,5 m²/kalv brutto*
- 3.600 kr./staldplads (i 1996+2007)
- Indsæt. alder: 4-5 mdr.
- 25 kalve pr. hold

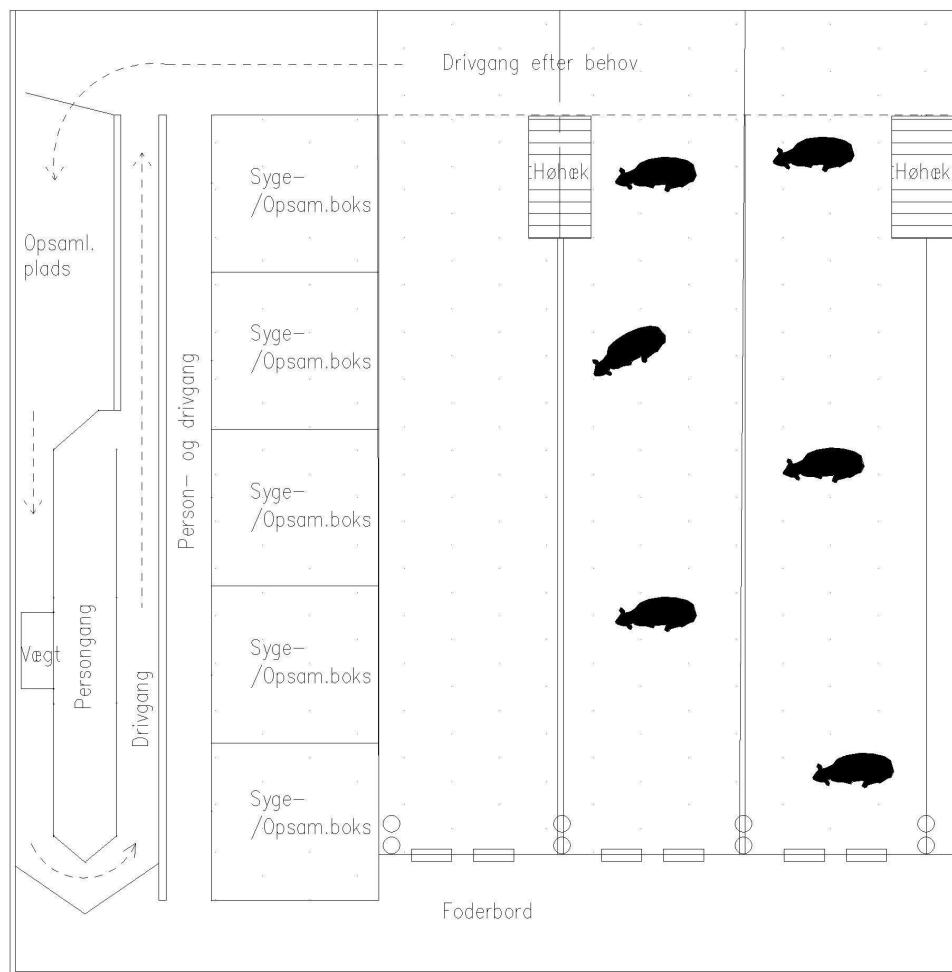
Indretning:

- Én række dybstrøelsesbokse
- Smal fodergang
- Strøet drivgang bagerst i boksene
- Hængebanestrømaskine
- Stalden er bygget i 1996 med kort ædeplads, og forlænget i 2007 med "rund bund"
- Færdigblanding i foderstreng



Der er 15 bokse i slutstalden.

**)Inkl. veje- og udleveringsområde samt sygebokse.*



Skitse af stalden (Pilene angiver kalvenes rute ved vejning).

Beskrivelse af stalden

Der er fem strøede syge- og opsamlingsbokse.

I den ældste del af stalden må der muges ud hver 6. Uge, da kummen kun er 40 cm dyb. I den nye del er kummen 80 cm dyb, og her muges ud ca. 2 gange om året.

Der er en smal fodergang (3 meter), som er velegnet til det nuværende foderprincip: Foderstreng. Introduktion af fuldfoder kan evt. ske med en hængebanevogn, da der ikke er plads til en fuldfo-
dervogn.

Der er 1 meter åben i staldens østlige facade og helt åbent i staldens vestlige facade.



Bigballer giver læ for vestenvinden i februar.



Syge- og opsamlingsbokse.



Højhæk dimensioneret til en hel bigballe ad gangen.



Drikkekopper i boksadskillelsen, vandspild løber ned i dybstrøelsesmåtten.



Velstrøet boks.



Strøelseshængebane, som strøer de dybe bokse fra 2 skinner (midterste skinne bliver fjernet).



Smal fodergang (3 meter) mindre egnet til fuld-foder. En foderstreng fylder krybberne, som er lavet af halve plastictonder.

Vejning

Ved hjælp af låger kan de bagerste 2,5 meter af boksene skilles fra og dermed fungere som drivgang. Her drives et hold kalve af gangen til vejning. Kalvene samles på opsamlingspladsen foran vægten, vejes og går via returgangen og den brede drivgang til deres boks.



Strøet drivgang bagerst i boksene.



Opsamlingspladsen før vægten og returgangen.



Til højre ses vægten og i midten plads til personale, som registrerer vægten, åbner og lukker for kalvene. Til venstre ses returgangen.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none"> • 80 cm dybe gødningskummer, - en arbejdslettelse • Vejeområdet 	<ul style="list-style-type: none"> • 40 cm dybe kummer, muger ofte • Smalt foderbord, lidt vanskeligt at skifte til fuldfoder • Vandspild på kort ædeplads sviner mere end vandspild på "rund bund" • Mangler plads til færdigfodning af ungtyre

Gode råd fra producenten:

- Besøg flere stalde, hent ideer og sammenlign!

5.8 SENGEBÅSESTALD, SPALTEGULV MED GUMMI

Fakta:

- 480 staldpladser
- 2.900 m² (29 x 100 meter)
- 6,0 m²/kalv (brutto*)
- 13.300 kr./staldplads**) (i 2006)
- Indsæt. alder: 4 mdr.
- 20 kalve pr. hold

Indretning:

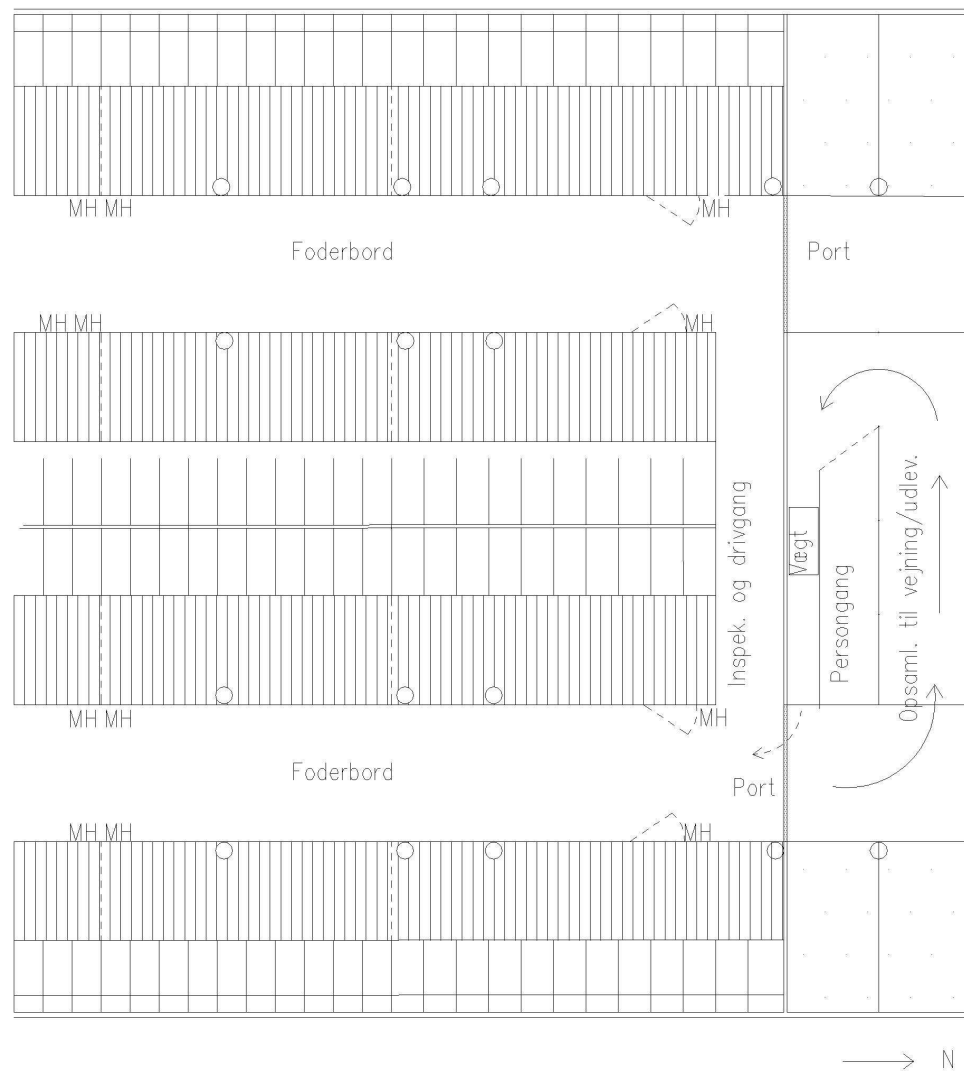
- 1+2+1 rækker sengebåse
- 2 gennemgående foderborde
- 30 mm gummimåtter i sengebåsene
- Sengebåsebredde: 70, 85 og 95 cm
- Spaltegulv med gummi
- Fuldfoder
- Sygebokse
- Vejeområde
- Udleveringsområde



Facade med fjernbetjente rulleporte til de to gennemgående foderborde. Der er en lav mur med gardiner over i begge sider af stalden.

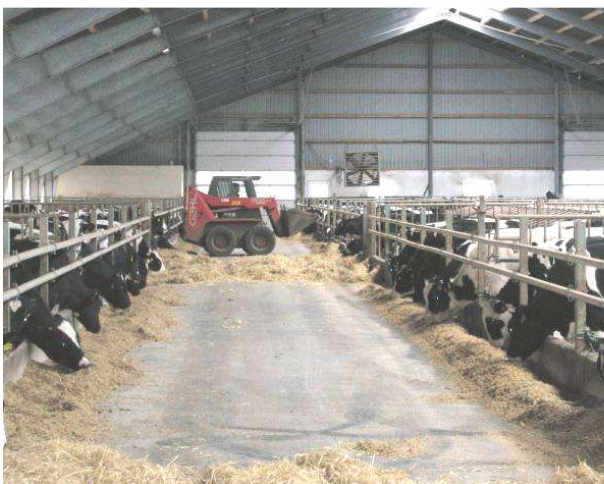
**Inkl. vejeområde, udlevering og sygebokse*

****) Inkl. gyllepumpe og omrører, vejesystem: vægt og elektroniske øremærker. Ekskl. gyllebeholder*



Skitse af stalden (Pilene angiver kalvenes rute ved vejning).

Beskrivelse af stalden



Et af to brede gennemgående foderborde. Fuldfoderet skubbes ind med en minilæsser.



Hejseport med fjernbetjening i alle traktorer.



Små kalve (4 mdr.) i 70 cm brede sengebåse. Der er 3 forskellige størrelser sengebåse i stalden: 70, 85 og 95 cm bredde.



Der er adgang til alle bokse via mandehuller med støvlevask. Herved sikres god hygiejne på foderbordet.



To af i alt fire udendørs fællessygebokse med strøelse.



Låger mellem alle bokse i samme række, gør det let at flytte kalvene til næste boks med større sengebåse.



Oversigt over hele stalden: 1 + 2 + 1 rækker sengebåse.



Drikkekop over ædeplads med spalter – evt. vandspild løber direkte i gyllen.

Vejning og udlevering

Kalvene drives til vejeområdet (se figur x *tegning*). Her samles de i opsamlingsboksen, hvorfra de sluses igennem vægten. Kalvene har elektroniske øremærker, så vægten registreres automatisk. Kalvene går samme vej retur til deres boks.

Opsamlingsboksen anvendes også til udleveringsboks, der udleveres i gennemsnit 20 kalve pr. uge.

Hele området med sygebokse, veje- og udleveringsfaciliteter er udendørs, d.v.s. staldens gavl er opført mellem sengebåsestalden og vejefaciliteterne ved 2. sidste spær, se figur x (2197). Udendørs udlevering reducerer risikoen for overførsel af smitte i forbindelse med udlevering og evt. hjælp af vognmanden.



Oversigt over udendørs veje- og udleveringsområde mellem de to sidste spær.



Indretning af veje- og udleveringsområdet og bagst ses sygebokse.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none">• Minimalt arbejdsforbrug• Let at flytte kalvene• Let at veje• Godt overblik (1 rk. senge pr. boks)• Fjernbetjening til alle porte• God luft	<ul style="list-style-type: none">• Flere ben-/lårskader• Spalteliggere, beskidte kalve• Glat gulv i veje-/udlevering, rille skæring var bestilt.• Sengebåse ikke attraktive nok, når de ikke strøes, og der er gummi på spaltegulvet• Sengebåse er for smalle

Gode råd fra producenten:

- Lav rigeligt med sygebokse.
- Byg som jeg!
- Vælg spaltegulv på drivgange og i vejecenter
- Overvej det grundigt, før du køber gummigulv
- Montér frontrør i sengebåse

5.9 SENGEBÅSESTALD, SPALTEGULV MED GUMMI

Fakta:

- 600 staldpladser
- 3625 m² – (29 x 125 meter)
- 6,0 m²/kalv brutto*
- 10.000 kr./staldplads (i 2005)
- Indsæt. alder: 4 mdr.
- 25 kalve pr. hold

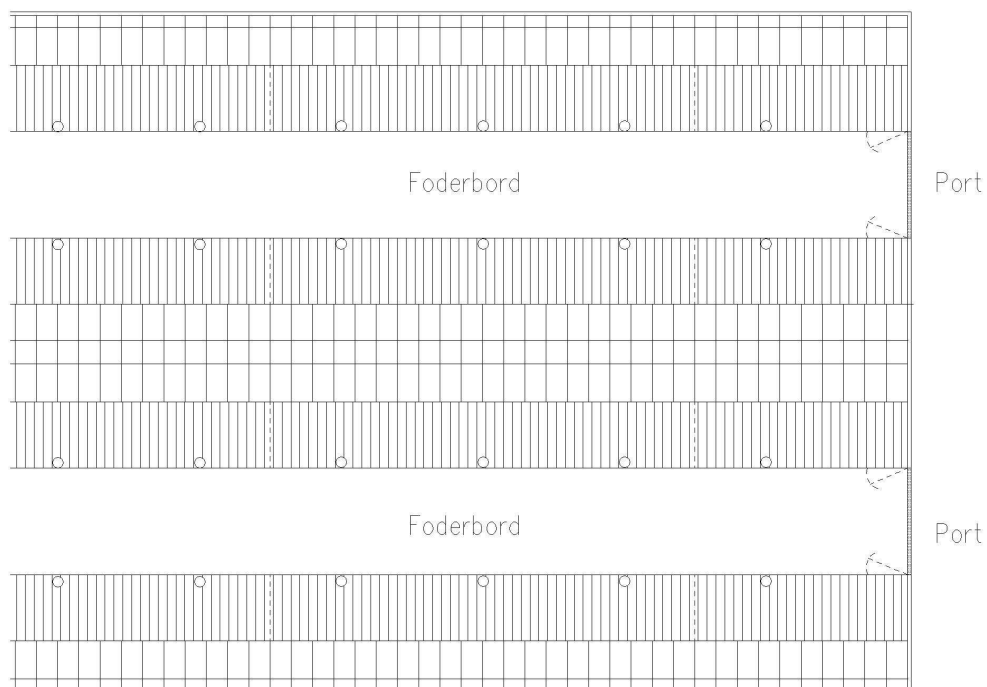
Indretning:

- 4 rækker sengebåse
- 27 mm gummimåtter i sengebåsene
- Sengebåsebredde: 75, 85 og 90 cm
- 2 gennemgående foderborde
- Fuldfoder
- Spaltegulv med gummi



Ét af to gennemgående foderborde.

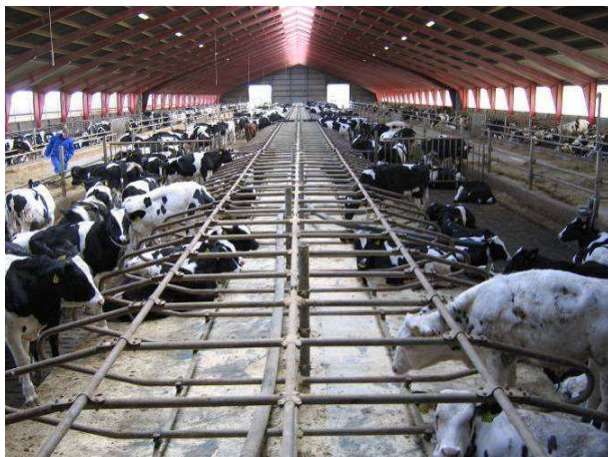
**)Ekskl. veje- og udleveringsområde samt sygebokse.*



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

Der er en lav mur med gardiner over i begge sider.



Midt i stalden er en dobbelt række sengebåse, men kalvene æder ved hver sit foderbord.



Drikkekop over ædeplads, vandspild løber ned gennem spalterne.



Dobbelt mandehul giver let adgang for personalet til alle bokse.



Spalteliggere – nogle kalve lærer aldrig at lægge sig i sengebåsene. Her er gummi på spalterne og i sengebåsene – måske synes kalvene ikke, der er så stor forskel på komforten.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:

- Arbejdslettelse (ingen halmhåndtering)
- Rational stald
- Gummigulve giver lav sygdomsfrekvens
- God luft
- God ædeplads
- Kort afstand mellem foder og sengebås

Ulemper:

- Mangler disponibel plads
- Ikke fleksible boksstørrelser (udlevering)
- Spalteliggere
- Mangler inspektions/persongang ved gavlen
- Ingen udleveringsboks

Gode råd fra producenten:

- Vælg gummigulv
- Fleksible boksstørrelser (primært ved store kalve)
- Mindst 1,30 meter høj boksadskillelse
- Ingen skraber (giver skader)
- Køb strøhængebane

5.10 SENGEBÅSESTALD, FAST GULV MED GUMMI

Fakta:

- 966 staldpladser
- 5.680 m² - (167 x 34 meter)
- 6,9 m²/kalv brutto*
- 11.400 kr./staldplads (i 2006)
- Indsæt. alder: 3½ mdr.
- 60 kalve pr. hold

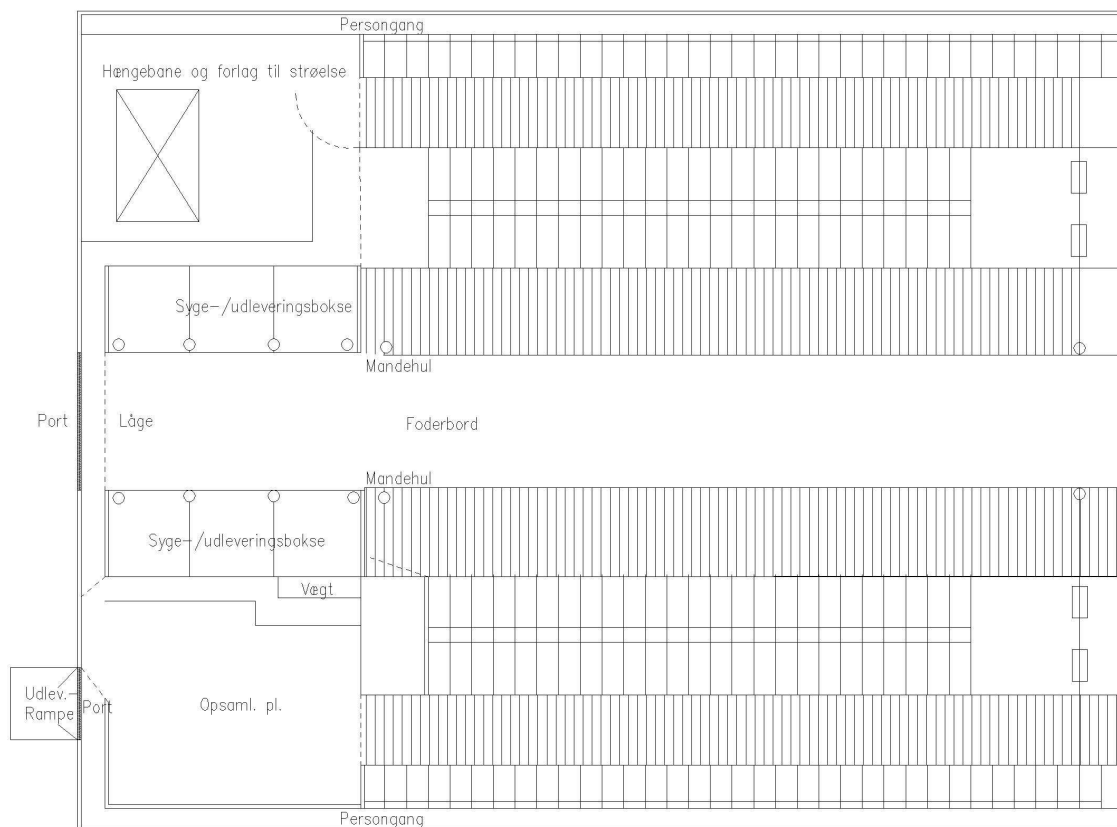
Indretning:

- 2 x 3 rækker sengebåse
- Bredt gennemgående foderbord
- 2 gennemgående inspektionsgange
- 30 mm 3-lags madrasser i sengebåsene
- Sengebåsebredde: 70, 80 og 90 cm
- Fast gulv med gummi
- Fuldfoder
- Drikkekar
- Vejeområde
- Udleveringsområde
- Sygebokse
- Stalden er forberedt til malkekøer



Et blik ned ad den 170 meter lange stalds gennemgående 5,5 meter brede foderbord.

** Inkl. veje- og udleveringsområde samt sygebokse.*



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

Der er en lav mur med gardiner over i begge sider.

Staldens første år har været præget af store driftsproblemer med skrabeanlægget, som skal skrabe de faste gummibelagte gangarealer i stalden. Gødningen ophobes hurtigt, når skraberen er ude af drift, derved er kalvene uforskyldt blevet unødigt beskidte selv ved korte driftsstop.



To drikkekar anbragt i tværgangen, så kalvene fra to hold kan drikke af samme kar. Det er vanskeligt at renholde tværgang med fast gulv.



Forlag og skinne til strømaskinen i området bag syge- og udleveringsboksene.



Isoleret tag (sandwichelementer) og åben kip med lysplader. Det isolerede tag sikrer en mere stabil temperatur i stalden både sommer og vinter. Den brede kip og store benhøjde giver et rimeligt godt og naturligt lysindfald.



Kalvene elsker, når strømaskinen strøer, de strækker hovederne helt hen til strømaskinens spredetal-lerken. Der strøes med en blanding af savsmuld, kalk og snittet halm (160 g/kalv/dag). Det sker 1 gang om dagen og kun i fugtigt vejr.



Mandehul med støvlevask forebygger gødningsforurening på foderbordet.



Fast gulv med gummi, skræbes ikke tilfredsstillende.

Vejning

I den ene side af stalden drives kalvene til opsamlingspladsen, gennem vægten og retur til deres boks. I den anden side af stalden går kalvene via en drivgang forbi strøelsesforlaget og over foderbordet til opsamlingspladsen. Herfra går de gennem vægten og ledes tilbage til opsamlingspladsen. De vejede kalve holdes med inventarlåger adskilt fra de ikke-vejede kalve. Når alle kalve er vejede, går de retur via drivgangen til deres egen boks.



I forbindelse med vejning går kalvene igennem et dobbelt klovsbad.



Opsamlingsplads, vægt og i forgrunden: syge- og udleveringsbokse.

Udlevering

Dagen før afhentning samles kalvene i små strøede fællesbokse (figur x 2367) ved vejeområdet. Der indsættes op til 6 kalve i hver boks, så kalve fra forskellige hold ikke blandes. Vognmanden henter selv kalvene, som drives ud af en dobbeltdør i gavlen, op ad rampen (figur x 2385) og ind i lastbilen.



Slagteklare kalve flyttes til disse udleveringsbokse dagen før afhentning.



Via udleveringsrampen ledes kalvene direkte ind i lastbilen.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none">• Mandehuller• Let at måle temperatur i sengebåsen• Lavere sygdomsfrekvens• Arbejdslettelse• Alle (store) kalve samlet ét sted• Isoleret tag – lille klimavariation• Inspektionsgangene giver overblik• God luft	<ul style="list-style-type: none">• Fast gulv og ustabil skrabeanlæg• Drikkekar• Tværgange med fast gulv skræbes ikke• Syge kalve skal isoleres hurtigere end i dybstrøelsesstalde• Vanskelig rengøring af vejecenter og sygebokse

Gode råd fra producenten:

- Husk frontrør i dobbelte sengebåserækker, så kalvene ikke "går igennem" og brækker ryggen
- Inspektionsgang, der også anvendes til enkeltdyrsflytning
- Isoleret tag (sandwichelementer)
- Udleveringsrampe

5.11 DYBSTRØELESSTALD, "RUND BUND"

Fakta:

- 495 staldpladser
- 3.210 m² (28 x 110 + 6 x 22 meter)
- 6,5 m²/kalv brutto*
- Indsætningsalder: 3 mdr.
- 50 kalve pr. hold

Indretning:

- 1 række dybstrøelsesbokse
- Foderhængebane – smalt foderbord
- Bred strø- og drivgang
- Indrettet i tidl. kostald
- Fuldfoder
- Vejeområde



Slutstald indrettet i tidligere kostald.

* Inkl. veje- og udleveringsområde ekskl. sygebokse.



Skitse af stalden (Pilene angiver kalvenes rute ved vejning).

Beskrivelse af stalden



6 meter bred driv- og strøgang bag boksene. Til højre ses veje- og udleveringsområdet.



Stationer Cormall fuldfoderblander, der kombineret med en hængebane, tildeler kalvene frisk fuldfoder syv gange i døgnet.



Smalt foderbord, hvor hængebanen tildeler fuldfoder syv gange om dagen.



Frostsikrede drikkekopper placeret på ædepladsen. Vandspild løber ned i dybstrøelsen.

Vejning og udlevering

Kalvene drives via drivgangen ind i den ene boks ved vægten, igennem vægten og samles i den anden boks. Herfra går de retur til deres boks.



Vægten i midten med en opsamlingsboks før og efter. Der er adgang til vand i begge bokse, som også kan bruges til udlevering.



Kreaturvægten forbinder de to opsamlingsbokse, personen som aflæser vægten står sikkert uden for kalvenes område.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none"> • Raske kalve • Rational fodring • Inspektionsgang både foran og bagved bok-sene (foderbord og driv-/strøgang) • Hængebane = altid frisk foder 	<ul style="list-style-type: none"> • Tidskrævende at bjerge og håndtere halm • Vandspild løber ned i dybstrøelsen • Ombygget stald – flere kompromiser • Halm tildeles separat fra øvrige fodermidler = flere leverbylder • Fodermængden skal justeres ofte på hænge-banen

Gode råd fra producent:

- Monter skraber på ædepladsen
- Byg sengebåsestald med spalter og slip for arbejdet med halmen

5.12 DYBSTRØELESSTALD, DELVIST "RUND BUND"

Fakta:

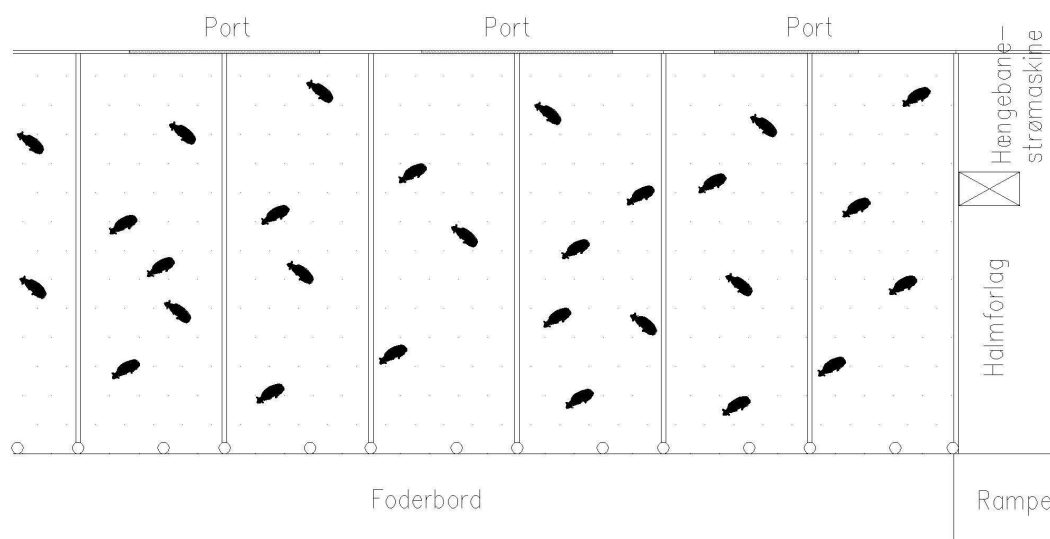
- 600 staldpladser
- 2.900 m² (21 x 140 meter)
- 4,8 m²/kalv (brutto*)
- 3.300 kr./staldplads (i 2002)
- Indsætnings alder: 4-5 mdr.
- 30 kalve pr. hold



Indretning:

- Én række dybstrøelsesbokse
- Gennemgående foderbord
- Hængebane til strøelse
- Fuldfoder under indførelse
- Hævet fodergang, vandret udmugning
- Udendørs drivveje forbinder staldene
- Vejning, udlevering og sygebokse i anden stald

*eksklusiv: vejeområde, udleveringsområde og sygebokse.



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

Stalden har en halvmur i den ene side og er helt åben i den anden side.



Dybstrøelsesboks.



Foderbordet, hvor fuldfoder er under introduktion.



Ædeplads med 16 % fald bagud. Drikkekop over ædepladsen, vandspild løber ned i dybstrøelsen.



Udendørs drivveje mellem staldene.



Hævet fodergang betyder at der køres vandret ind ved udmugning. Forlag til strølesshængebane.



Bred betonvej til udmugning.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none"> • God sundhed • Let strøning • Bredt foderbord • Hævet foderbord, vandret kørsel ved udmugning 	<ul style="list-style-type: none"> • Foderbord anvendes også til drivgang • Tidskrævende at bjerge og håndtere halm • Tidskrævende at håndtere gødning

Gode råd fra producenten:

- Etabler selvstændig drivgang!

5.13 SENGEBÅSESTALD, SPALTEGULV MED GUMMI

Fakta:

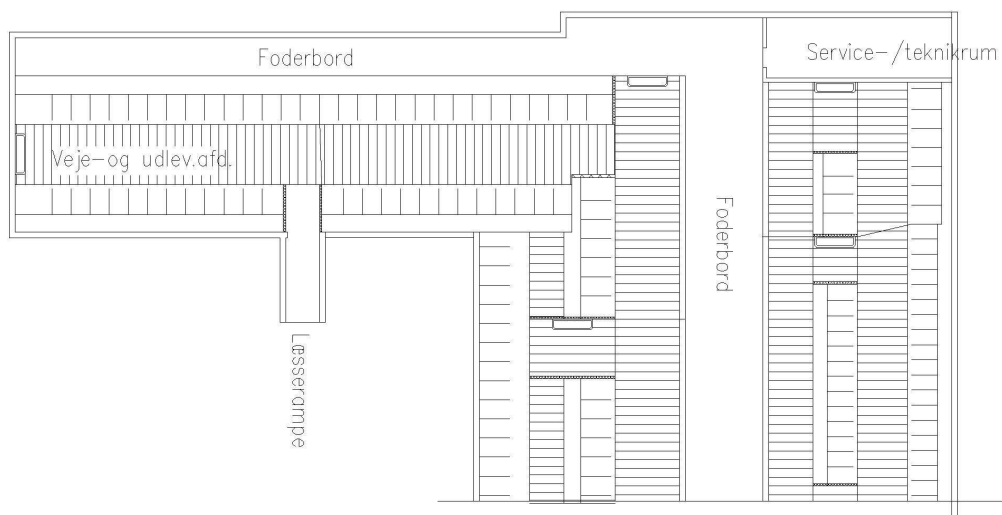
- 283 staldpladser
- 2.200 m² (24 x 80 meter + 10 x 28 meter)
- 7,8 m²/ kalv brutto*
- Indsætningsalder: 4-5 mdr.
- 34 kalve pr. hold



Indretning:

- 2 + 2 rækker sengebåse
- 2 rækker sengebåse pr. boks
- 30 mm 2-lags madrasser
- Sengebåsebredde: 75, 85 og 95 cm
- Spaltegulv med gummi
- Fuldfoder
- Vejeområde
- Udleveringsrampe
- Aflastningsboks med sengebåse
- Indrettet i tidligere kostald

*Inkl. veje- og udleveringsområde og aflastningsboks.



Skitse af stalden.

Beskrivelse af stalden

Stalden er indrettet i en tidligere sengebåsestald til malkekøer.



To enkelt rækker sengebåse bag foderbordet.



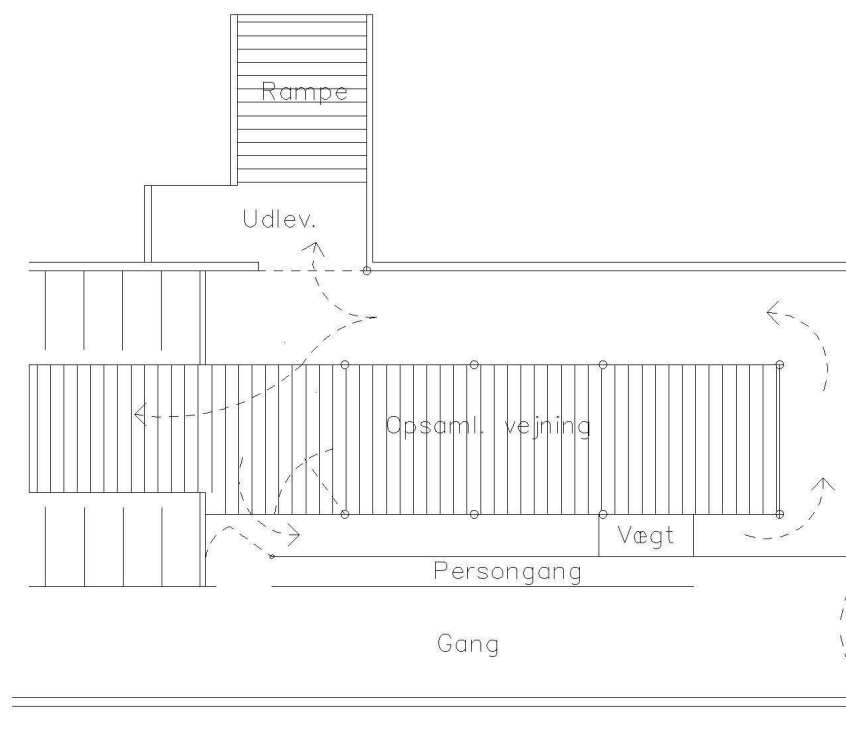
Spaltegulv med gummi.



Foderbord med grovfoder, som siden er erstattet af fuldfoder.

Vejning

Ædepladsen afspærres og anvendes som drivgang. Kalvene drives holdvis via drivgangen (ædepladsen) til en opsamlingsplads med spalter. Herfra gennem vægten og tilbage til en bred returgang, hvor hele holdet samles, inden de lukkes retur til egen boks, se skitse på næste side.



Skitse af veje- og udleveringsområdet (Pilene angiver kalvenes rute ved vejning).



Vejeområde.

Udlevering

Der er indrettet en udendørs udleveringsboks, hvor slagteklare kalve kan vente kortvarigt på afhentning. Ved afhentning går kalvene op ad rampen og lige ind i lastbilen.



Udendørs udleveringsboks og rampe.



Udendørs udleveringsboks og -rampe. Rampen er rillet for at øge skridsikkerhed.

Producent og slagtekalverådgivers vurdering af fordele og ulemper ved denne stald:

Fordele:	Ulemper:
<ul style="list-style-type: none"> • Gummi på spalter: slut med tykke haser og laminitis • Tidsbesparende – ingen halmhåndtering • Bedre udnyttelse af næringsstofferne i gylle end dybstrøelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Svært at indfange kalve til behandling • Spalteliggere • Flere "sportsskader" = større behov for sygebokse • Lavere klassificering • Ombygget stald – flere kompromiser

Gode råd fra producenten:

- Sengebåse skal være bredere end minimums anbefalingerne i Danske Anbefalinger.